

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

658. Quid possit Legatus à latere in commendandis Ecclesiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

quia juris. sed quia litigiosa. Quin & si haberet specialiter potestatem conferendi litigiosa, non posse adhuc conferre litigiosa juris. laicalis (idem videtur de jure mixto) propter præjudicium laici, cui saluum manet jus præsentandi lite finita, tanquam verius censet Garc. n. 61.

Questio 655. Qualiter Legatus de latere possit collationem beneficii committere alteri?

Respondeo: Et si non possit alicui in genere, aut etiam in specie facere potestatem, ut beneficiorum resignationes recipiat, & ea personis idoneis conferat; potest tamen alicui committere receptionem resignationis, & postquam illa recepta est, eidem committere, ut personæ idoneæ conferat. Laym. ad c. deliberatione. de off. leg. §. prohibemus. n. 3. & 4. Pirh. de off. leg. num. 26. Verum de eo, quid possit Legatus circa resignationes recipiendas, item utienda beneficia, & alia suis locis agerur: vide tantisper Barb. juris Eccl. l. 1. c. 5. an. 61.

Questio 656. A quo tempore Legatus de latere conferre possit beneficia?

Respondeo: posse eum id à die, quo Urbem regressus est, & ad eam redit; ab illo enim puncto, & toto illo tempore (quod idem est de Nuncio) Legatus est, & legatione fungitur; Argumento l. verò. ff. de off. proconsulis. habetque jurisdictionem voluntariam, etiam quoad exercitium, quod refertur collatio beneficiorum) et si non habeat contentiosam, saltem quoad exercitium. Castrop. loc. cit. p. 26. num. 19. & 20. citans Azor p. 2. l. 5. c. 27. q. 6. additque contra Azor l. 6. c. 25. q. 12. idem esse de institutione, & confirmatione, & quod, licet hæc fieri nequeant sine cognitione causæ, dum tenetur instituens & confirmans electorum & præsentatorum vitam & literaturam examinare; hæc tamen cognitio, & exploratio fieri possit absque strepitu judiciali ad sui plenam informationem, nullo apparente contradictore; præterquam quod talis cognitio & informatio fieri possit ab eo, in provincia, institutio verò & confirmatio extra. citat Garc. p. 5. c. 3. n. 141.

Questio 657. An, & qualiter valeat collatio à Legato facta ei, qui tacet se habere aliud beneficium?

Respondeo: esse subrepticam, & nullam; non fecus ac illa, quæ sic facta esset à Papa. c. collatio. de off. leg. in 6. Pirh. vir. eod. num. 27. Barb. juris Eccl. l. 1. c. 5. num. 49. citans Staphileum de lit. gratia. tit. de pot. leg. num. 38. Menoch. de arb. cas. 20. num. 50. Rebuff. & c. Cujus contrarium est in aliis inferioribus Collatoribus, qui si beneficia conferant, opus non est, ut beneficii prius jam habiti mentio fiat, licet prius dimitti debeat, si est incompatible cum secundo. Pirh. loc. cit. Barbos. nu. 50. citans Felin. in c. ad aures. de rescrip. num. 15. Solv. p. 3. q. 25. & aliquot Rotæ decif. Ratio hujus disparitatis est; tum quia potestas Legatorum in hac parte est quasi extraordinaria, & superinducta, aliisque collatoribus præjudicans, ideoque restringenda, ut Pirh. tum quia ordinarius magis deliberatus est, & certus in beneficiis, quæ ad tuam provisionem spectant, quam Papa in beneficiis totius orbis, vel Legatus respectu totius suæ provincie; ac proinde in Ordinario subreptio non præsumitur,

sicut in Papa & Legato, qui non sic subditos notorè habent, sicut Ordinarius, adeoque nec ita notum habent, qualia beneficia clerici singuli possideant, sicut Episcopus. Quod si tamen motu proprio Legatus à latere conferret beneficium, non facta mentione prioris jam habiti, cum hac clausula: *motu proprio*: in literis collationis expressa, probabiliter validam esse collationem, sicut etiam in eo casu valida est collatio Papæ; quin & Ordinarii, quo deterior esse non debet Legatus, censet Pirh. citans Gl. Laym. & Barbos. in cir. c. collatio. (in quo et si fermo sit de solo Papa, non tamen Legatus excluditur) idem tenet Barbos. juris Eccl. l. 1. c. 5. nu. 51. citans Mandos. in reg. 16. q. 8. num. 3. Abb. in c. tuam. n. 1. de ar. & qual. contra Jo. Monach. Lap. Anchar. & c. censentes non posse Legatum conferre beneficium cum clausula: *motu proprio*: absque eo, quod de alio in gratia mentio fiat.

Questio 658. Quid possit Legatus à latere in commendandis Ecclesiis?

Respondeo primò: illum posse beneficia parochialia commendare ad tempus, nimirum ad 6. menses; quia id juris & potestatis habet Episcopus. Barb. juris Eccl. l. 1. c. 5. num. 58. citans Gamb. de pot. leg. l. 4. num. 143. & Azor p. 2. l. 5. c. 29. q. 6. poteritque finito primo semestri, si adhuc duret eadem necessitas, vel utilitas, hujusmodi beneficia per aliud semestre commendare. Barb. ibid. citans Gl. in c. nemo. de elect. in 6. Gonz. gl. 388. n. 35. Azor ubi ante num. 7. atque id procedere, licet hæc beneficia ad Papam devoluta essent; quia & hæc conferre potest. citat pro hoc Azor q. 13. Rebuff. in pr. tit. de commend. num. 56.

2. Secundò, neque parochiale, neque aliud beneficium commendare potest in perpetuum, nisi hoc specialiter habeat in facultatibus; beneficia enim commendare ad vitam commendatarii, est solius Papæ. Barb. loc. cit. num. 59. citans Gamb. l. 4. n. 162. Garc. p. 4. c. 4. num. 23. Mandos. reg. 32. q. 7. num. 5. contra Zechum de benef. & pension. c. 7. num. 2.

3. Tertio, neque potest Ecclesias regulares commendare secularibus, aut è conversò. Barb. loc. cit. num. 60. citans Azor q. 9. Gamb. nu. 197. et si dicat Azor solere; tamen in facultatibus (intelligi extraordinariè) concedi solitis Nuncio contineri, ut possit commendare regularia secularibus, & contra.

Questio 659. In ordine ad praxin interpretandi facultates quoad collationem beneficiorum, dari quandoque solitas Nunciis aliis missis cum potestate Legati de latere; Quanam beneficia vi talis facultatis conferre adhuc nequeant, dum ea concederetur in illa forma, in qua concedi solere Nunciis Hispania referunt Castrop. & Garc. nimirum ut quæcumque beneficia Eccles. simplicia in Hispania existentia extra Metropolitanas, Cathedrales & alias Collegiatis Ecclesias per obitum illorum ultimorum possessorum extra Curiam Romanam vacatura, modò illa alià quàm reservatione mensium reservata non fuerint, & cujuslibet earum fructus, redditus & proventus, etiam ratione personalis residentie percipi solitis, ac distributiones quotidiana